

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (10/06/2014)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. α. σελ.42 “Καθώς η κατοχή γης.....κοινωνικές συνθήκες”, σελ. 43 “Το αποφασιστικό βήμα.....σελ.44 επίκεντρο του κρατικού ενδιαφέροντος”.

β. σελ. 86 “Το 1909 συντελείται ...σελ.87δημοσιονομική πολιτική”

γ. σελ. 144 “Τον Ιούλιο του 1920.....περιοχής στην Ελλάδα”

A2. α. Λάθος

β. Σωστό

γ. Σωστό

δ. Σωστό

ε. Λάθος

B1. α. σελ. 82 “Στη δεκαετία.....που ακολουθούσε”, σελ. 84 “Η οργάνωση των κομμάτων....περιφέρειας”.

β. σελ. 84 “Αντίθετα με άλλες χώρεςενεργού πληθυσμού”

B2. α. σελ. 250 “Η κυβέρνηση του Ελ. Βενιζέλουσελ. 251... υπέρ του λαού σας”

β. σελ. 251 “Το πολιτικό γεγονός που λειτούργησε ...σελ 252 ..σελ. 253 στις 4 Σεπτεμβρίου το ίδιου έτους”

Γ1. α. Ο Βενιζέλος είχε πρωτοεμφανιστεί στο ελληνικό πολιτικό στερέωμα ως βουλευτής ανήκων στους προοδευτικούς καθώς εξελέγη στις εκλογές της 8ης Αυγούστου 1910. Μετά την παραίτηση της κυβέρνησης Στ. Δραγούμη ο βασιλιάς Γεώργιος έδωσε εντολή για τον σχηματισμό κυβέρνησης στον νεοεμφανισθέντα τότε στην ελληνική πολιτική σκηνή, αλλά πολλά υποσχόμενα, Ελ. Βενιζέλο. Πράγματι, στις 6 Οκτ. ορκίστηκε η νέα κυβέρνηση του Ελ. Βενιζέλου που εκτός από την πρωθυπουργία ανέλαβε και τα υπουργεία στρατιωτικών και ναυτικών.

Όμως, όταν μετά την συζήτηση γύρω από τις προγραμματικές δηλώσεις του πρωθυπουργού, στις 9 Οκτ. , επιζητήθηκε η ψήφος εμπιστοσύνης, η κυβέρνηση δεν κατόρθωσε να αποσπάσει την έγκριση της πλειοψηφίας των βουλευτών. Ο Βενιζέλος, ως έμπειρος πολιτικός, υπέβαλε την παραίτησή του και εισηγήθηκε τη διάλυση της Βουλής στο βασιλιά Γεώργιο που διαισθανόμενος τη λαϊκή υποστήριξη προς το Βενιζέλο την έκανε δεκτή.

Έτσι, στις 12 Οκτ. δημοσιεύθηκε η προκήρυξη νέων εκλογών που ορίστηκαν για το Νοέμβριο του ίδιου έτους. Αυτή η πρωτοβουλία του Βενιζέλου εξόργισε «τα παλαιά κόμματα» καθώς τα έφερε προ αδιεξόδου. Προφασιζόμενα αντισυνταγματικότητα της βασιλικής πρωτοβουλίας για πρόωρη διάλυση της Βουλής κήρυξαν αποχή από τις επικείμενες εκλογές. Στην πραγματικότητα οι ηγέτες των τριών κυριότερων αντιβενιζελικών πολιτικών σχηματισμών Γ.Θεοτόκης, Δ. Ράλλης, Κ.Μαυρομιχάλης συνειδητοποιώντας το αδιέξοδο στο οποίο είχαν περιέλθει προτίμησαν να αποφύγουν μια αναμέτρηση που πιθανότατα θα τους οδηγούσε σε συντριβή ελπίζοντας σε μια μελλοντική εκλογική αναμέτρηση υπό ευνοϊκότερες συνθήκες, όταν η νέα κυβέρνηση θα είχε φθαρεί ανεπανόρθωτα. Έτσι, ο Βενιζέλος θριαμβεύσε κερδίζοντας 307 από το σύνολο των 362 εδρών.

Στις εκλογές του Μαρτίου του 1912 ο Βενιζέλος κατήγαγε άλλη μια περιφανή νίκη κερδίζοντας 146, ενώ οι αντιπαλοι μόνο 36 έδρες. Με το παραπάνω εκλογικό αποτέλεσμα ο ελληνικός λαός ενέκρινε το μέχρι τώρα εκσυγχρονιστικό έργο της κυβέρνησης Βενιζέλου και τον εξουσιοδοτούσε να το συνεχίσει στο μέλλον.

Οι πολιτικοί αρχηγοί «των παλαιών κομμάτων» που δεν είχαν μετάσχει στις προηγούμενες εκλογές (Νοεμβρίου 1920) υπέστησαν δεινή ήττα. Μόλις και μετά βίας κατάφεραν να εκλεγούν οι ίδιοι, ενώ άλλοι, όπως ο Δ. Ράλλης και ο Α.Ζαΐμης εξελέγησαν χάρη σε αναπληρωματικές εκλογές. Στη νέα Βουλή ανέπτυξαν αντιπολιτευτική δράση οι παλαιοί πολιτικοί Γ.Θεοτόκης, Δ.Ράλλης, Κ.Μαυρομιχάλης και οι νέοι ηγέτες Δ. Γούναρης, Π.Τσαλδάρης και Ν.Δημητρακόπουλος.

β. Λίγους μήνες μετά την ανάληψη της προεδρίας της κρητικής κυβέρνησης από τον Ελ. Βενιζέλο, ο στρατιωτικός σύνδεσμος τον κάλεσε να αναλάβει την πρωθυπουργία της Ελλάδας. Αυτό έγινε δεκτό από τους Κρήτες με αμφιθυμικά αισθήματα. Οι περισσότεροι εξέφραζαν φόβους για την απουσία ενός ανδρός που γνώριζε να κινείται στους λαβύρινθους της ευρωπαϊκής διπλωματίας ενώ άλλοι πίστευαν ότι από τη νέα θέση θα μπορούσε να επιλύσει το κρητικό ζήτημα. Στην Κρήτη διενεργήθηκαν σκόπιμα εκλογές την ίδια μέρα (Μάρτιο του 1912) με στόχο την αποστολή εκπροσώπων στην νέα ελληνική Βουλή μια και μετά το κίνημα των Νεοτούρκων είχε κηρυχθεί η ένωση με την Ελλάδα. Όμως τα εκλογικά αποτελέσματα ήταν διαφορετικά. Το κόμμα του Βενιζέλου εξέλεξε μόνο 23 βουλευτές επί συνόλου 69. Ο Βενιζέλος θεωρώντας ότι δεν είναι καιρός για πολεμικές περιπέτειες αρνήθηκε κατηγορηματικά την είσοδο των Κρητών βουλευτών στην ελληνική Βουλή δεδομένου μάλιστα του γεγονότος ότι η Τουρκία ανέμενε αφορμή για να επιτεθεί κατά της Ελλάδας. Αυτή η άρνηση δεν ήταν καθόλου εύκολη για το Βενιζέλο που αναγκάστηκε να μείνει κλεισμένος για τέσσερις ημέρες στο ξενοδοχείο που διέμενε.

Σχολ. βιβλίο σελ. 219 «Εκείνο που12 Οκτ. 1912»

Δ1. α. Σημαντικές ήταν οι επιπτώσεις από την άφιξη των προσφύγων στην εθνολογική σύσταση του πληθυσμού της Ελλάδας. Το 1920 η Ελλάδα είχε 20% μη Έλληνες ορθόδοξους, ενώ το 1928 μόλις 6%. Ο ελληνικός πληθυσμός της Δυτικής Θράκης και της Ηπείρου αυξήθηκε, ενώ η Κρήτη, η Δέσπος και η Δήμος εξελληνίστηκαν πλήρως. Η κυριότερη όμως μεταβολή στην εθνολογική σύσταση λόγω της εγκατάστασης των προσφύγων συνέβη στη Μακεδονία. Το ποσοστό των μη Ελλήνων ορθοδόξων που ήταν 48% το 1920, έπεσε στο 12% το 1928. Η ενίσχυση του ελληνικού χαρακτήρα της Μακεδονίας είχε μεγάλη σημασία για τη διατήρηση της εδαφικής ακεραιότητας της Ελλάδας. Εξάλλου, αραιοκατοικημένες περιοχές της Βόρειας Ελλάδας, κάποιες από αυτές παραμεθόριες, εποικίστηκαν από πρόσφυγες. Με τον τρόπο αυτό κατοχυρώθηκαν οι νέες περιοχές που ενώθηκαν με την Ελλάδα μετά τους Βαλκανικούς πολέμους και ενσωματώθηκαν στον εθνικό κορμό. Ιδιαίτερα όπως επισημαίνουν και οι πηγές, ο ελληνικός πληθυσμός ενισχύθηκε δημογραφικά στην Ήπειρο, Μακεδονία και Δυτ. Θράκη όπου ο πληθυσμός είχε μειωθεί από τις απώλειες των Βαλκανικών και του Α' Παγκοσμίου πολέμου. Ειδικότερα στη Θράκη ο ελληνικός πληθυσμός είχε υποστεί δραστική μείωση μετά τη Βουλγαρική κατοχή το 1913. Μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών ο ελληνικός πληθυσμός της Θράκης έφτασε το 62,1 % του συνόλου, ενώ τέσσερα χρόνια μετά, το 1928, ένας στους 3 Θρακιώτες ήταν πρόσφυγας. Την εθνική ομοιογένεια επεσήμανε και ο Ελ. Βενιζέλος σε λόγο του το 1929.

β. Για ένα διάστημα η άφιξη των προσφύγων φαινόταν δυσβάστακτο φορτίο για την ελληνική οικονομία. Μεσοπρόθεσμα όμως αυτή ωφελήθηκε από την εγκατάσταση των προσφύγων. Κατ'αρχήν αναδιαρθρώθηκαν οι καλλιέργειες και η αγροτική παραγωγή πολλαπλασιάστηκε. Σε μία δεκαετία (1922-1931) οι καλλιεργούμενες εκτάσεις αυξήθηκαν περίπου κατά 50%, η γεωργική παραγωγή διπλασιάστηκε και εξασφαλίστηκε επάρκεια σε σιτηρά. Όπως υποδηλώνει η πηγή του πίνακα, η παραγωγή δημητριακών, καπνών και βαμβακιού στο χρονικό φάσμα από το 1921 έως το 1925 παρουσίασε ραγδαία αύξηση. Χαρακτηριστικά η παραγωγή δημητριακών από τις 624 χιλιάδες τόνους ανήλθε στις 708, ο καπνός από τις 23,3 χιλιάδες στις 60,8 χιλ. ενώ το βαμβάκι από τις 3,8 χιλ. στις 10,5 χιλ. Οι πρόσφυγες εφάρμοσαν την αμειψισπορά και την πολυκαλλιέργεια και στήριξαν το θεσμό της

μικρής γεωργικής ιδιοκτησίας. Η έλλειψη γεωργικών εκτάσεων προς διανομή στους πρόσφυγες υποχρέωσε το κράτος να αναλάβει την κατασκευή μεγάλων εγχειοβελτιωτικών έργων, κυρίως στη Μακεδονία, και έτσι αυξήθηκαν οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Συγκεκριμένα εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις πηγές εγχειοβελτιωτικά και αρδευτικά έργα σε τρεις κυρίως περιοχές, στις πεδιάδες Σερρών, Δράμας και Θεσσαλονίκης. Επίσης διευθετήθηκαν κοίτες χειμάρρων και μεγάλων ποταμών όπως του Αξιού και του Στρυμόνα, που πλημμυρίζοντας νέκρωναν τις παρόχθιες περιοχές. Επίσης αποξηράνθηκαν λίμνες και οι γαίες που προέκυψαν παραδόθηκαν σε ακτήμονες πρόσφυγες και γηγενείς. Εισήχθησαν νέες καλλιέργειες ή επεκτάθηκαν οι παλιές (καπνός, βαμβάκι, σταφίδα). Η κτηνοτροφία και η πτηνοτροφία βελτιώθηκαν ποσοτικά και ποιοτικά. Η δένδροκομία, η σηροτροφία και η αλιεία αναπτύχθηκαν από πρόσφυγες που ήταν ειδικευμένοι σε αυτές τις ασχολίες στην πατρίδα τους ιδιαίτερα στις περιοχές Αξιούπολης, Βέροιας, Έδεσσας, Αριδαίας, Φλώρινας σύμφωνα με την πηγή. Επίσης αναπτύχθηκε η ροδοκαλλιέργεια για ροδέλαιο στις περιοχές Έδεσσας, Βέροιας, Δράμας. Επίσης οι πρόσφυγες φύτεψαν για πρώτη φορά αμπέλια αμερικανικής προέλευσης που δεν προσβάλλονταν από τη φιλοξήρα.

